

NIEUWSBRIEF 2018

Centrum Seksuele Gezondheid

Het Centrum voor Seksuele Gezondheid (CSG) van de GGD West-Brabant houdt zich bezig met het bevorderen van vrijwillige, veilige en prettige seksualiteit.

Het CSG verzorgt consulten voor seksueel overdraagbare aandoeningen (soa-sprekuren) voor personen die tot een risicogroep behoren en seksuele gezondheidsbevordering (Sense-sprekuren). Naast deze individuele consulten besteedt het CSG aandacht aan algemene voorlichting over seksueel gezond gedrag, bijvoorbeeld bij evenementen en op school.

Cliënten kunnen met vragen over seksualiteit, seksuele gezondheid en klachten terecht op spreekuren in Breda, Bergen op Zoom (Halsteren) en Roosendaal.

Uitgevoerde soa-consulten

Soa consulten worden in 2/3 van de gevallen verricht door huisartsen. Indien iemand behoort tot de risicogroepen en niet naar de huisarts wil of kan, kan deze persoon een afspraak maken bij het CSG.

Sinds juni 2016 bieden we naast de reguliere consulten ook thuishtesten aan (voor gonorrhoe en chlamydia) voor jongeren <25 jaar zonder bijkomende risicofactoren (zie risicogroepen, cliënten mogen wel gewaarschuwd zijn voor chlamydia of gonorrhoe).

In 2018 werden 4503 soa-consulten verricht (2016; n=4534, 2017; n=4140). Van deze testen was in 20,79% sprake van een positieve uitslag (big five: 19,54%). Het merendeel van de cliënten zijn vrouwen <25 jaar (40%). Van alle cliënten is 55% hoog opgeleid.

Diagnose

Bij jongeren <25 zonder bijkomende risicofactoren, wordt standaard alleen getest op chlamydia en gonorrhoe. Op indicatie wordt chlamydia en gonorrhoe niet alleen urethraal of vaginaal verricht, maar ook anaal en oraal. Overige risicogroepen en cliënten ≥ 25 worden standaard onderzoek aangeboden voor chlamydia, gonorrhoe, syfilis, en hiv. Hepatitis B wordt alleen bij bepaalde risicogroepen onderzocht.

Bij mannen die seks hebben met mannen (MSM) en sekswerkers wordt chlamydia standaard getest op 3 locaties (urethraal/vaginaal, anaal en oraal). Het percentage cliënten waarbij minimaal een van de voorgenoemde soa is gevonden, was in 2018 19,54% en is daarmee gedaald in vergelijking met het percentage in 2017 (21,6%). Landelijk is het vindpercentage bij de Centra Seksuele Gezondheid al jaren stabiel rond de 18%.

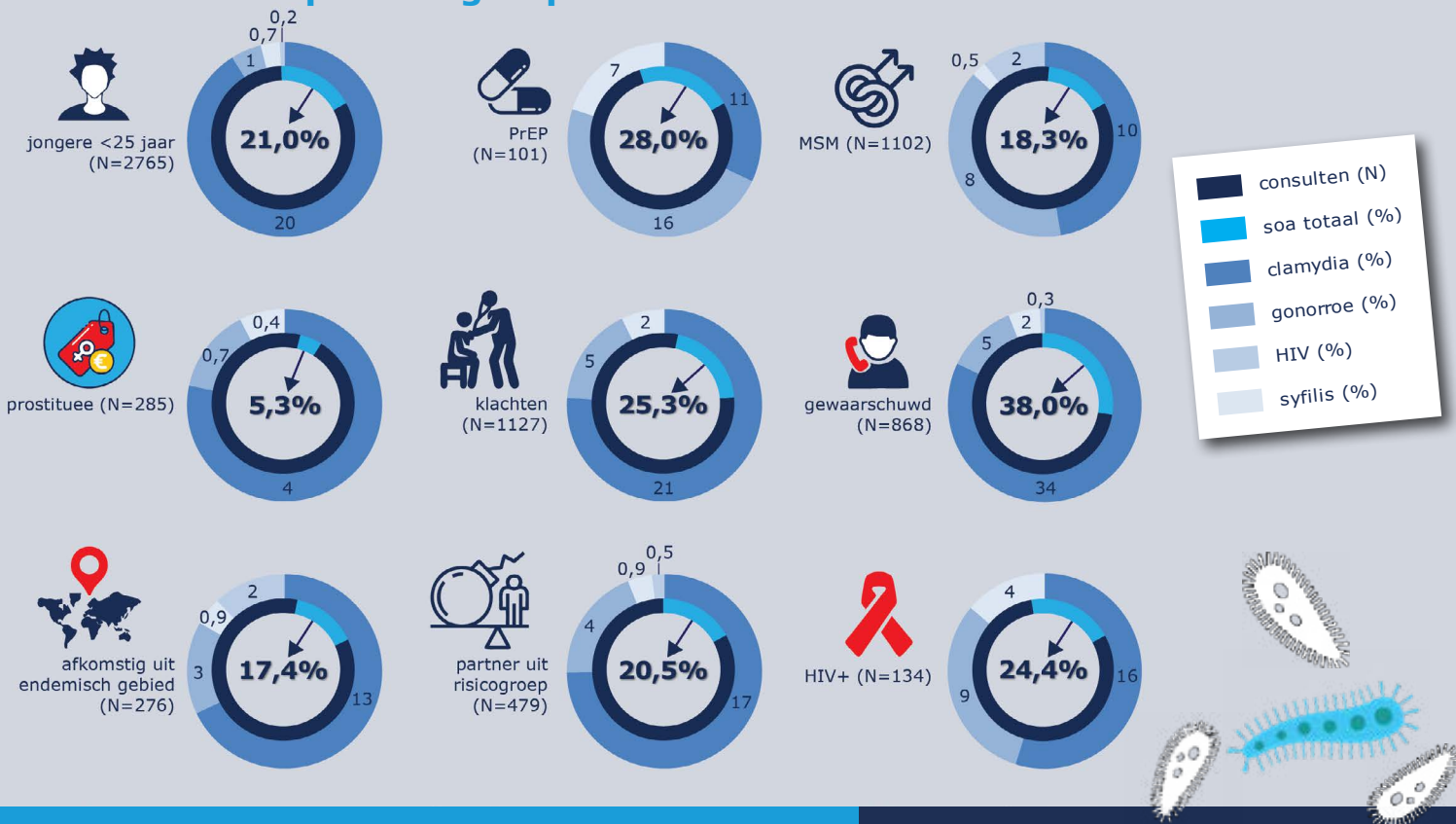
Contact

Centrum Seksuele Gezondheid

GGD West-Brabant
Postbus 3024
5003 DA Tilburg
T 076-528 20 00

Positieve soa per doelgroep

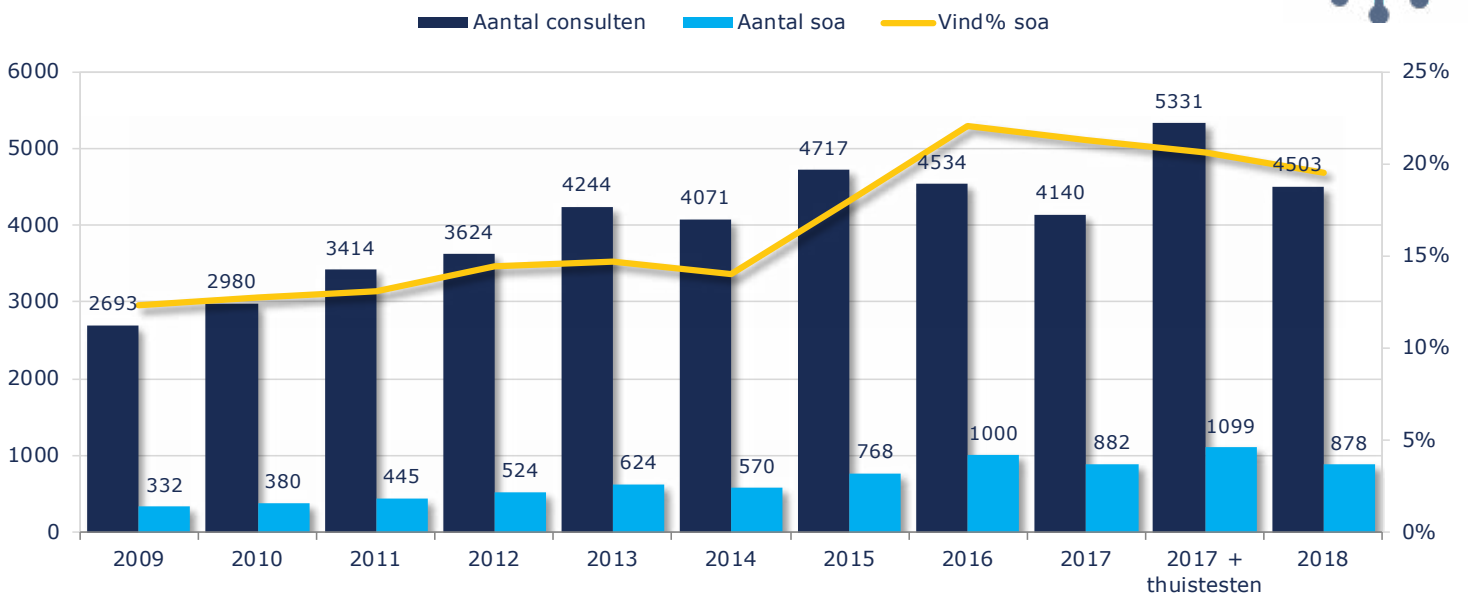

Positieve soa per doelgroep

De cijfers komen grotendeels overeen met de landelijke cijfers. Echter er zijn een aantal opvallende uitkomsten. Landelijk is 45% van de cliënten vrouw, in de regio West-Brabant is dit 54%. Ook zien we dat het vindpercentage van Chlamydia onder deze groep in de regio West-Brabant hoger is (18,6% vs 15%). Het vindpercentage van Gonorrhoe in de regio West-Brabant ligt al jaren onder het landelijk vindpercentage. Dit geldt zowel voor de MSM groep (8,3% vs 11%) als de vrouwelijke cliënten (0,75% vs 1,7%). Zie voor verdere landelijke cijfers de thermometer seksuele gezondheid (<https://www.rivm.nl/documenten/thermometer-seksuele-gezondheid-april-2019>).

Vindpercentage soa over verschillende jaren

De afgelopen jaren was er een stijging in vindpercentage zichtbaar. Dit lijkt zich nu enigszins te stabiliseren. Landelijk is het vindpercentage al jaren stabiel rond de 18%. In West-Brabant zien we een kleine daling, maar zitten we nog steeds boven het landelijke percentage.

	Verricht door huisarts	Aantal soa	Vind% soa
Chlamydia	9674	925	9,6%
Gonorrhoe	9674	121	1,3%
Syfilis	3389	22	0,7%
HIV	3552	38	1,1%
Hepatitis B	3911	1	0,0%

Huisartsenlab (SHL)

Een groot deel van de soa-onderzoeken wordt verricht door de huisarts. De tabel laat zien wat de vindpercentages per soa zijn.

Jongeren <25 jaar

Speciaal voor jongeren onder de 25 jaar is er Sense. Er is een landelijke Sense-website met informatie over seksualiteit, verliefdheid, relaties etc. Voor jongeren in West-Brabant is er tevens een Sense-spreekuur op de GGD locaties, waar ze vragen kunnen stellen en advies kunnen krijgen. In 2018 zijn er 142 Sense-consulten uitgevoerd.

Via 'JOUWGGD' bereiken we schoolgaande jongeren voor veilig vrijen en eigen grenzen aangeven. Het uitgaanspubliek bereiken we via de 'Back to school campagne'. Toiletposters vanuit Sense/GGD én communicatiebureau 'Jong & Je wilt wat' worden gericht ingezet op 17 locaties in Bergen op Zoom, Roosendaal en Breda waar veel jongeren komen waaronder ook de bioscopen. Jongeren en studenten bereiken we ook via de Dancetour en het HBO-Intro.

Met 18,6 jaar heeft de helft van de jongeren tussen de 12 en 25 jaar geslachtsgemeenschap gehad (Seks onder je 25e; Rutgers/soa-aids Nederland 2017). Zorgelijk is dat ruim 40% van de jongeren geen condoom gebruikt bij een onenightstand en dat het aantal jongeren dat een naaktfoto of seksfilmpje van zichzelf verstuurd, flink is gestegen. Mede op basis van deze onderzoeksresultaten blijven we inzetten op preventie samen met onze netwerkpartners met als doel bekendheid

vergroten met www.sense.info, bewustwording creëren en bespreekbaar maken van liefde, seks en relaties en actualiteit zoals sexting.

Op scholen voor voortgezet onderwijs sluiten we aan bij themadagen en inzet van Helder Theater met 'Zomer vol verleiding'. Er zijn goede contacten met het ROC-MBO in de regio, waar we naast voorlichtingen over veilig vrijen ook gastlessen geven over VGV (vrouwelijke genitale verminking) aan opleidingen voor de zorg. Via de vindplaatsen zoals ROC-MBO, De Praktijkscholen, Internationale Schakelklas en Jeugdzorginstellingen bereiken we de meest kwetsbare groepen,

waaronder jongeren met een migratieachtergrond, de jonge statushouders en de jongeren met een verstandelijke beperking. Er wordt gebruik gemaakt van een programma op maat met duidelijke afspraken en aandacht voor de actualiteit zoals praktijkvoorbeelden van sexting.

Partnerwaarschuwing

Naast behandeling van soa is het ook belangrijk dat verspreiding van soa wordt tegengegaan. Het Centrum voor Seksuele Gezondheid speelt een grote rol in partnerwaarschuwing. Cliënten kunnen persoonlijk waarschuwen, maar er is ook een mogelijkheid om anoniem te waarschuwen via partnerwaarschuwing.nl. Indien cliënten elders positief getest zijn op soa, kunnen zij ook naar de GGD verwezen voor het verzorgen van de partnerwaarschuwing.

Wist u dat elke zorgprofessional een account aan kan maken op partnerwaarschuwing.nl

Preventiemaatregelen

We sluiten aan bij gemeentelijke initiatieven voor de LHBTI-jongeren (lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender jongeren en jongeren met een interseks conditie). Breda is Regenboogstad, waar we samen werken onder regie van de gemeente met de lokale partners Stichting BO (<http://bobreda.nl>), Roze 50+, Radar, COC en CJG. Samen is een plan van aanpak Breda Regenboogstad opgesteld en uitgevoerd met de lokale partners met als resultaat het Regenboogpad in het Valkenbergpark, Paarse vrijdagactie en een ontmoetingsruimte voor BO en COC. Specifieker is er aandacht voor MSM (mannen die seks hebben met mannen) via Inloopavond COC en Grindr. MSM en sekswerkers kunnen zich via de GGD gratis laten vaccineren voor hepatitis B.

Outreach activiteiten centrum seksuele gezondheid in de regio

Dit doen we op maat, na voorgesprek met intermediairs, op een interactieve wijze met behulp van de Anticonceptiekoffer en de Sense website. Er zijn goede contacten met het ROC-MBO in de regio, zoals met het Kellebeek College. Op het Vitalis College is aan studenten pedagogiek voorlichting gegeven om seksueel grensoverschrijdend gedrag te signaleren en bespreken binnen de beroepswerkzaamheden. Er zijn ook gastlessen gegeven over VGV (vrouwelijke genitale vermindering) aan zorgopleidingen.

Via vindplaatsen zoals de Praktijkscholen, Internationale Schakelklas en Jeugdzorginstellingen bereiken we de meest kwetsbare groepen, waaronder jongeren met een migratieachtergrond, de jonge statushouders en de jongeren met een verstandelijke beperking met een programma op maat met aandacht voor de actualiteit zoals sexting.

PrEP

PrEP is een pre-expositie profylaxe voor hiv. Dit betekent dat door het gebruik van PrEP pillen wordt voorkomen dat iemand hiv oploopt. De werkzaamheid en veiligheid van PrEP is onomstotelijk bewezen. Toch biedt geen enkele preventieve maatregel 100% veiligheid en bestaat er een risico op andere soa. Het blijft dus belangrijk om condooms te blijven gebruiken en regelmatig op soa te laten testen. Op 27 maart 2018 is de Gezondheidsraad met een advies gekomen over het verstrekken van PrEP. De commissie adviseert PrEP te verstrekken aan mannen die seks hebben met mannen en een hoog risico lopen en daarbij goede medische begeleiding te organiseren. Op dit moment biedt GGD West-Brabant nog geen PrEP aan. De verwachting is dat vanaf het 3e kwartaal van 2019 de subsidie geregeld zal zijn en PrEP door GGD West Brabant verstrekt zal gaan worden.

Nu niet zwanger

Nu niet zwanger (NNZ) is een preventie programma dat zich richt op kwetsbare (potentiele) ouders om kinderwens, seksualiteit en anticonceptie te bespreken en hen te helpen regie over deze aspecten te nemen. Bij de NNZ doelgroep is het vaak vanwege multi problematiek niet wenselijk om op dat moment een kind te krijgen. NNZ zet in op intensieve begeleiding, op vrijwillige basis, met proactieve benadering. Met als belangrijkste doel: voorkomen dat kwetsbare (potentiele) ouders –in deze fase van hun leven– zwanger worden en ondersteuning om de regie te nemen over hun kinderwens.

De doelgroep van het programma NNZ bestaan uit kwetsbare (potentiele) ouders, hierbij kun je denken aan ernstige psychiatrische problematiek, verstandelijke beperking, verslaving, dakloosheid, schulden, loverboyproblematiek, illegaliteit etc. Vaak is het een combinatie van deze factoren die leidt tot een (op dat moment) weinig geschikte situatie om een kind op te voeden.

Als je meer informatie over het programma wilt kun je kijken op de site www.nunietzwanger.nl. Wil je meer weten over het aanmelden van een client aan het programma kun je mailen naar nnz@ggdwestbrabant.nl.